

MATERIÁLY

IV MEZINÁRODNÍ VĚDECKO - PRAKTICKÁ
KONFERENCE

«VĚDA: TEORIE A PRAXE – 2008»

16-31 srpna 2008 roku

Díl 10
Chemie a chemická technologie
Ekologie
Zeměpis a geologie

Praha
Publishing House «Education and Science» s.r.o
2008

Vydáno Publishing House «Education and Science»,
Frýdlanská 15/1314, Praha 8
Spolu s DSP SHID, Berdianskaja 61 B, Dnepropetrovsk

**Materiály IV mezinárodní vědecko - praktická konference
«Věda: teorie a praxe - 2008».** - Díl 10.
Chemie a chemická technologie. Ekologie. Zeměpis a geologie:
Praha. Publishing House «Education and Science» s.r.o - 72 stran

Šéfredaktor: Prof. JUDr Zdeněk Černák

Náměstek hlavního redaktor: Mgr. Alena Pelicánová

Zodpovědný za vydání: Mgr. Jana Štefko

Manažer: Mgr. Helena Žáková

Technický pracovník: Bc. Kateřina Zahradníčková

V sběrné nádobě obsahují materiály mezinárodní vědecko - praktická konference «Věda: teorie a praxe» (16-31 srpna 2008 roku) po sekcích «Chemie a chemická technologie». «Ekologie». «Zeměpis a geologie»

Pro studentů, aspirantů a vědeckých pracovníků

Cena 270 Kč

ISBN 978-966-8736-05-6

© Kolektiv autorů, 2008

© Publishing house «Education and Science» s.r.o.

ZEMĚPIS A GEOLOGIE

HYDROLOGIE A VODNÍ ZDROJ

Костенюк Л.В.

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Географічний факультет

Кафедра гідроекології, водопостачання та водовідведення

ОСОБЛИВОСТІ ХАРАКТЕРУ ПОЗДОВЖНЬОГО ПРОФІЛЮ Р.ЧЕРЕМОШ ТА ОСНОВНИХ ЙОГО ДОПЛИВІВ

Поздовжній профіль річки є досить важливим її параметром, що в цілому характеризує похил річкового дна і похил поверхні води вздовж течії. Він є своєрідним графічним відображенням умов протікання і розвитку русла потоку в даному геологічному середовищі.

Усі руслові потоки характеризуються певним, можна сказати виробленим поздовжнім профілем, який визначає стадію розвитку русла і стабільне співвідношення між похилом і транспортуючою здатністю потоку.

Поздовжній профіль є досить чутливим індикатором всіх змін географічного середовища, які прямо чи опосередковано викликають зміни режиму стоку і режиму вивітрювання гірських порід [1].

Графік поздовжнього профілю річки Черемош та основних її приток Білого та Чорного Черемошів, від злиття яких вона і утворюється, показано на рис.1, 2, 3. Дані профілі побудовані за картографічними даними [2], і відображають характер похилу дна долини річки. Головною їх особливістю є ступінчастий характер.

Ступінчастість поздовжнього профілю річок, багатьма вченими відмічалась як обов'язкова для більшості руслових потоків. Причинами ступінчастості поздовжнього профілю можуть бути як неоднорідність корінних порід, тектонічні рухи, періодичні звуження і розширення долини, так і впадіння великих приток, з відмінним від головного русла твердим стоком [1].

Вирівнювання транспортуючою здатності потоку завдяки ерозії також може створювати нерівності поздовжнього профілю, оскільки ступінь піддатливості порід ерозії коливається в значних межах.

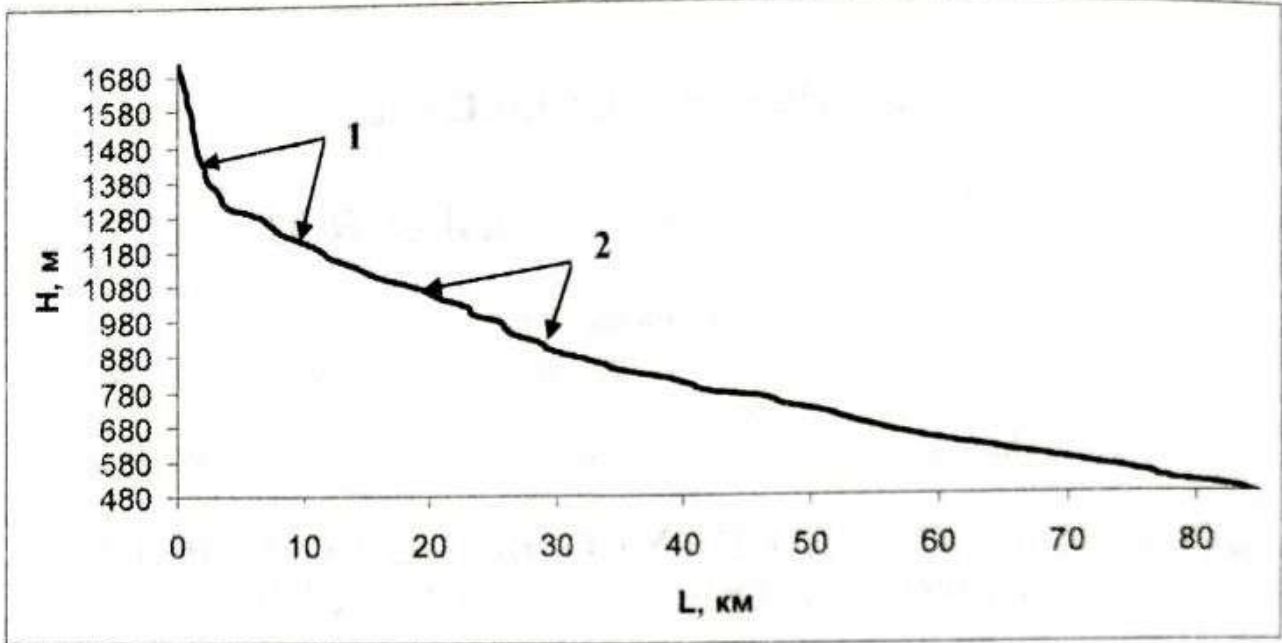

Рис. 1. Поздовжній профіль р. Чорний Черемош

Всі перераховані причини зумовлюють утворення великих ступенів поздовжнього профілю, які називають ступенями першого порядку. Часто зустрічаються також ступені другого порядку, пов'язані з елементами мезорельєфу русла, звивинами і перекатами.

Ступінчастість поздовжнього профілю створює умови для концентрації енергії течії на окремих перепадах, де і проходить розмив та переміщення наносів.

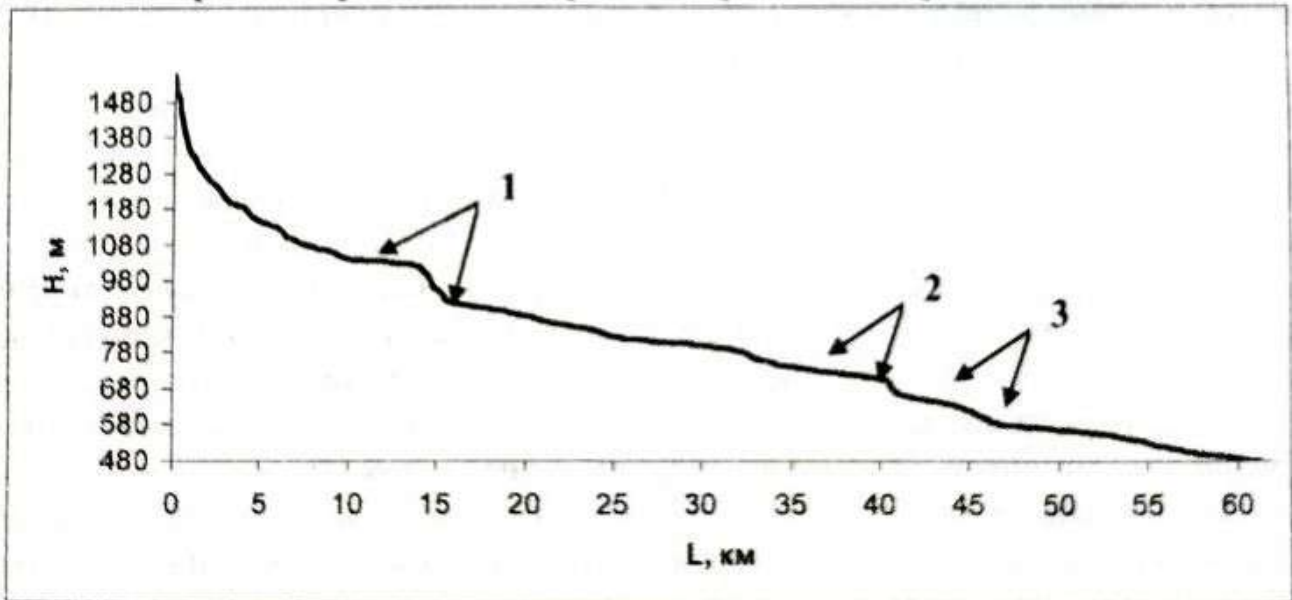

Рис.2. Поздовжній профіль р. Білий Черемош

Причинами ступінчатого характеру профілю Чорного Черемошу на ділянках 1 і 2, скоріш за все, є вихід на поверхню стійких, корінних порід і утворення

порожисто-водоспадного русла потоку. Аналогічними є і причини утворення ступенів на ділянках 1 і 2 для профілю річки Білий Черемош. Обидві річки є типовими гірськими потоками, з досить вузькою долиною і сприятливими умовами для утворення порогів та водоспадів, що розривають неперервність поздовжнього профілю, затримують глибинну ерозію і являються відносно стабільними точками, оскільки їх основу складають стійкі до розмиву породи.

Ділянка 3 профілю Білого Черемошу відрізняється від вказаних вище ступенів профілів певним вигином, що відповідає розширенню долини і утворенню дворукавного русла річки.

На поздовжньому профілі Черемошу спостерігається одна ступінчаста ділянка (рис.3), причиною утворення якої є зміна геологічних умов протікання русла і перехід від гірського типу до передгірно-рівнинного. Саме енергійній ерозійній діяльності потоку в області підняття, сприяє утворення кривої спаду перед виходом потоку на розширену ділянку долини.

Що стосується визначення типів поздовжніх профілів, то для верхівів Чорного Черемошу (від 1720 до 1280 м) та Білого Черемошу (від 1560 до 1040 м) поздовжні профілі знаходяться в стадії посиленої ерозії. Похили на цих ділянках досить значні – 0,67 і 0,53 відповідно. На даних ділянках головного русла, а також на притоках, що впадають на цьому відрізку досить часто спостерігається селева активність під час проходження паводків.

Наступні ділянки, нижче вказаних відміток і до гирла, для обох річок характеризуються профілем в стадії нормальної ерозії, що супроводжується періодичністю зон розмиву та акумуляції наносів. Похили змінюються від 0,102 для Чорного і 0,109 для Білого Черемошів.

Поздовжній профіль Черемошу характеризується стадією нормальної ерозії, русло річки складене алювієм крупність якого, в основному, більша за критичне значення. Похил Черемошу складає 0,039.

Разом з тим, представлені поздовжні профілі можна віднести до виробленого типу, із відносно вирівняною транспортуючою здатністю потоку. Форма таких типів профілів знаходиться в тісній залежності від витрати води, шороховатості русла і форми поперечного перерізу.

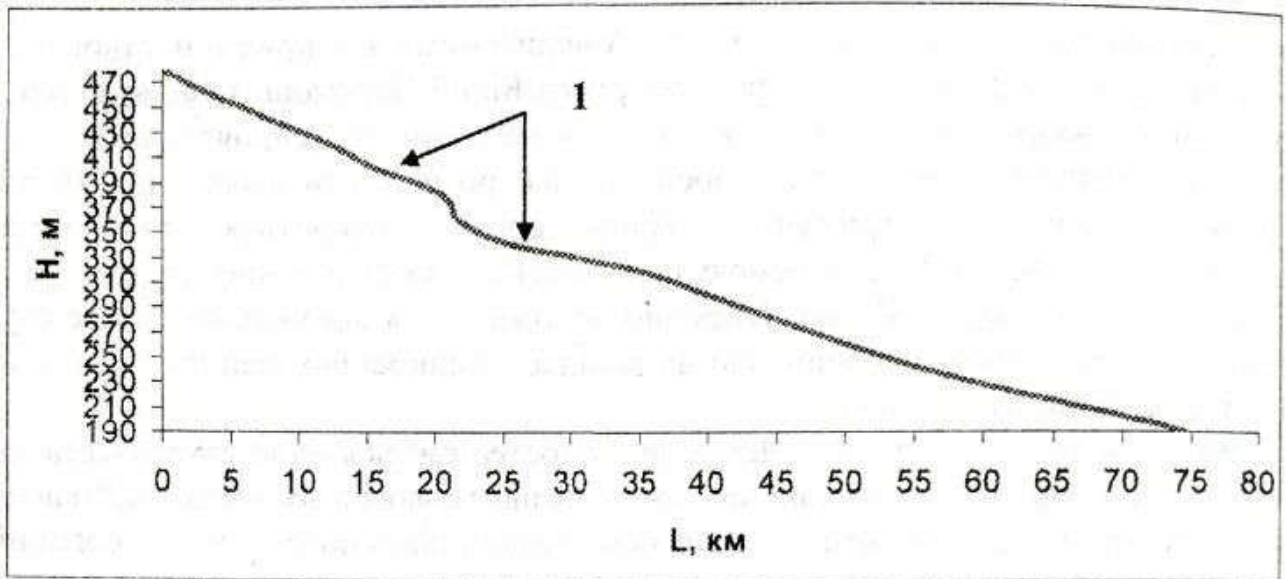

Рис.3. Поздовжній профіль р.Черемош

Для Чорного та Білого Черемошів максимальна глибини врізання спостерігається у верхній течії, а для Черемошу – на передгірній ділянці, де ширина долини різко збільшується.

Усі представлені профілі характеризуються певною стабільністю і рівномірністю транспортуючої здатності потоку, переважанням глибинної ерозії та ступінчатою формою.

При визначення типів поздовжніх профілів було використано класифікацію Н.І. Маккавеева [1].

Література:

1. Маккавеев Н.И. Русло реки и эрозия в ее бассейне. М.: Географический факультет МГУ, 2003. – 355 с.
2. Топографічна карта, масштаб 1:100000. Київська військово-картографічна фабрика, 2002р.

OBSAH

CHEMIE A CHEMICKÁ TECHNOLOGIE

VÝROBA ZDRAVOTNICKÝCH PREPARÁT

- Гусарова О.В.** Загальна схема виробництва і методи концентрування біологічно активних речовин 3
- Новикова С.А., Глазова Н.В.** Исследование взаимодействий сверхсшитых макропористых сорбентов с панкреатической дезоксирибонуклеазой 5

ZÁKLADNÍ PROBLÉMU ZŘÍZENÍ NOVÉ MATERIÁLŮ A TECHNOLOGIÍ

- Базаянц Г.В., Дариенко О.Л., Айрапетян К.В.** Повышение растворяющей способности и сорбционной ёмкости поглотительных растворов десульфуризационных установок 9
- Цыба Ю.В., Бондарев Н.В., Зайцева И.С.** Статистический анализ экспериментальных данных и термодинамика диссоциации карбоновых кислот 12
- Абдуллина Г.Г., Еркасов Р.Ш., Масакбаева С.Р., Рыскалиева Р.Г.** Синтез координационных соединений хлоридов марганца (кобальта) и иодида никеля с протонированными амидами 16
- Соловьева Т.В., Письменский П.И., Дубоделова Е.В.** Активирование компонентов лигноуглеводной матрицы листовенных пород древесины при производстве древесной механической массы 19
- Родионов И.В.** Катодная модификация термоокислованных чрескостных остеофиксаторов лантаном. Особенности процесса, механизм и кинетика 22
- Родионов И.В.** О механизме и кинетике анодирования титановых имплантатов в сернокислых электролитах 33
- Родионов И.В.** Специализированное электрохимическое оборудование для получения высококачественных анодно-оксидных биопокровов на медицинских имплантатах 45

ORGANICKÁ CHEMIE

- Тверякова Е.Н., Передерина И.А., Мирошниченко Ю.Ю., Юсубов М.С.** Изучение действующего реагента в иодирующей системе $I_2/AgNO_3$ в отсутствие растворителя 50

ANORGANICKÁ CHEMIE

- Колпек А.К., Еркасов Р.Ш., Рыскалиева Р.Г.** Синтез координационных соединений солей марганца с протонированным карбамидом 53
- Колпек А., Еркасов Р.Ш., Абдуллина Г.Г., Рыскалиева Р.Г.** Синтез координационных соединений бромида никеля и сульфата марганца с протонированным карбамидом 56

EKOLOGIE

EKOLOGICKÝ PROBLÉMU VELKÝCH MĚST

- Есиркепова М.М.** Отработанные шины – резервуар вторичных материальных ресурсов 59

EKOLOGICKÉ MONITOROVÁNÍ

- Легета У.В.** Дослідження впливу уфв с-діапазону на популяцію *Drosophila Melanogaster* Meig. у модельному експерименті 62

ZEMĚPIS A GEOLOGIE

HYDROLOGIE A VODNÍ ZDROJ

- Костенюк Л.В.** Особливості характеру поздовжнього профілю р. Черемош та основних його допливів 65